

8. Міжнародні торгові зв'язки як форма розвитку міжнародних економічних відносин

Антон Мігдальський , Оксана Белякова
Національний університет харчових технологій

Вступ: Розвинутою та традиційною формою міжнародних економічних відносин є зовнішня торгівля. На частку торгівлі припадає близько 80 відсотків усього обсягам міжнародних економічних відносин, які пройшли у своєму розвитку ряд етапів разом із розвитком світової економічної думки. Проте їх центральними питаннями були і залишаються наступні: що лежить в основі міжнародного поділу праці; яка міжнародна спеціалізація є найбільш ефективною для окремих країн та регіонів і приносить їм найбільші вигоди; якими факторами визначається конкурентоспроможність країни у світовій торгівлі.

Результати: В Україні були проведені економічні реформи, але вони не дали очікуваних позитивних результатів. Фінансова стабілізація в частині монетарних і бюджетних обмежень не призвели до підвищення української економіки, до появи нових чинників ефективного зростання. Серед головних торгових партнерів експортні поставки найбільше зросли до Російської Федерації, Угорщини, Туреччини, Білорусі, Італії, Польщі та Німеччини. Основу товарної структури зовнішньої торгівлі України складають недорогі метали та вироби з них, мінеральні продукти, продукція хімічної галузі, механічне та електричне обладнання, транспортні засоби та шляхове обладнання. Російська Федерація залишається найбільшим торговельним партнером України.

Важливим стратегічним кроком щодо створення механізму зовнішньоекономічних зв'язків України є укладення договорів та угод як з молодими незалежними державами, так і з багатьма країнами Європи, Північної та Південної Америки, Азії, Африки. Україна домовилась з багатьма країнами про сумісну торгівлю та налагодила міжнародні торгові зв'язки.

Приділимо більшу увагу до харчової та переробної промисловості. Зовнішня торгівля ринку м'яса та м'ясопродуктів За попередніми даними імпорту м'яса і м'ясопродуктів складає близько 462 тис. тонн, а експорт - близько 40 тис. тонн. Із

загального обсягу в Україну було ввезено 29,3 тис. тонн яловичини, 230,1 тис. тонн свинини, 195,6 тис. тонн м'яса птиці та 7,4 тис. тонн м'ясних консервів і ковбас в перерахунку на м'ясо. Варто зазначити, що щомісячні обсяги ввезеного м'яса знаходяться приблизно на одному рівні – 35-40 тис. тонн. Також з метою уникнення непрозорих схем ввезення на митну територію України м'ясосировини було прийнято постанову, якою забороняється ввезення на митну територію України товарів групи як давальницької сировини і проведення операцій, пов'язаних з її переробкою на території України, а для впорядкування ввезення на митну територію України м'яса птиці та м'яса свиней було прийнято постанову, для якої імпорт зазначених видів продукції, а також сало, свинячий жир і жир свійської птиці підлягають ліцензуванню.

Щодо ситуації на ринку молока і молокопродуктів, то зовнішня торгівля за оперативними даними Держмитслужби у 2012 році було експортовано молока і молочних продуктів близько 933 тис. тонн в перерахунку на молоко, що на 20% менше ніж за 2011 рік. Імпорт молока і молокопродуктів за цей період склав 469 тис. тонн молокопродуктів в перерахунку на молоко або в 2 рази більше ніж за 2011 рік. Зокрема було ввезено 16,3 тис. тонн вершкового масла та 9,1 тис. тонн сирів. Зростання імпорту молокопродуктів в Україну є пов'язано головним чином із збільшенням ввезення вершкового масла (16347 тонн, проти 2786 тонн за 2011 рік), 91% якого мають білоруське походження. Зростання імпорту вершкового масла пов'язано головним чином із зменшенням вітчизняного його виробництва, внаслідок несприятливої цінової кон'юнктури на світовому ринку сухого молока, яке є похідним продуктом виробництва масла, протягом року[2].

Цікава ситуація на ринку **кондитерських виробів**. На думку експертів, кондитерський ринок в Україні характеризується низкою особливостей, зокрема: матеріаломісткість – більша частина витрат спрямована на придбання сировини; коливання цін на сировину (цукор, борошно, какао-боби) протягом року; сезонність виробництва – восени та взимку попит на кондитерські вироби збільшується, а отже зростають і обсяги виробництва.

Кондитерська промисловість України - одна з найважливіших галузей харчової промисловості. Обсяг виробництва кондитерської промисловості становить 3% ВВП країни. Частка України на світовому ринку (93 млрд USD) досягає 1%. Ринок кондитерської продукції умовно ділиться на три основних сегменти: цукристі, борошняні і шоколадні вироби. Найзначніший сегмент – цукристі кондитерські вироби (карамель, драже і цукерки). Сегмент борошняних виробів (печива, вафлі, торти і крекери) займає до 38,6% всього обсягу продукції, а сегмент шоколадних виробів – 5,7%. Практично всі товарні групи кондитерської промисловості розвиваються завдяки освоєнню виробниками нових рецептур і поліпшенню технологічного обладнання. У 2011 р., порівняно з 2010 р., експорт кондитерських виробів значно зріс: цукристі кондитерські вироби на 25 %, шоколадні - на 31,9 %. У загальному ж обсязі експорту майже нічого не змінилося. Проте мав місце досить значний імпорт, який зріс для цукристих виробів більше ніж у 2.5 рази в 2011 р. порівняно з 2010 р. та на 34.7 % для виробів із какао.

Висновки: Таким чином, економіка України та міжнародні торгівлі зв'язки поступово повертаються в стабільне русло після кризи. З початку 2012 р. харчова промисловість упевнено нарощує обсяги виробництва. Сегменти харчової промисловості, пов'язані з виробництвом кондитерських виробів, молока та молокопродуктів та м'яса та м'ясопродуктів представили підвищений інтерес для інвесторів: вони являють собою ринками збуту і кваліфікованими кадрами,

характеризуються прозорою структурою власності, оптимізованими фінансовими потоками, ефективною системою корпоративного управління. За оцінками експертів, у наступні 2-3 роки очікується щорічний приріст ринку на 3-5 % у натуральному вираженні.

Література

1. Липов, В.В. Міжнародна економіка : світова економіка та міжнародні економічні відносини [Текст] : навч.-практ. посіб. / В.В. Липов. – Київ : Професіонал, 2009. – 336 с.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики. Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua/